

STORTINGET

Representantforslag 65 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Marius Arion Nilsen og Frank Edvard Sve

Dokument 8:65 S (2021–2022)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Marius Arion Nilsen og Frank Edvard Sve om å inn-
føre makspris på strøm for norske forbrukere**

Til Stortinget

Bakgrunn

På grunn av lav fyllingsgrad i vannmagasinene, høye priser på kull og gass i Europa, kraftig økt utvekslingskapasitet via flere utenlandskabler enn før og ikke minst en energi- og klimapolitikk som ikke har hensyntatt forsynings sikkerheten i Europa, har Norge havnet i en situasjon som gir norske innbyggere ekstremt høye strømpriser. Indirekte er de høye prisene et resultat av det som kalles «det grønne skiftet». Dette har enorme konsekvenser for vanlige folks privatøkonomi og også for næringslivet her i landet. Regjeringen Støre har fremmet forslag som gir liten grad av støtte til norske husholdninger, og utelatt næringslivet, samtidig som staten tjener titalls milliarder på krisen.

Produksjonskostnadene for strøm er ca. 10–15 øre pr. kWt, mens inntekten nå er langt større. Staten tok inn 30–40 mrd. kroner mer i 2021 enn året før på grunn av ekstremt høy strømpris, og dette vil fortsette også i 2022. Ifølge olje- og energiministeren kan man forvente høy pris gjennom hele vinteren sammenlignet med gjennomsnittet de siste åtte årene, samt at de høye strømprisene kan vedvare i årene som kommer.

I pristiltaksloven står følgende:

«§ 1. Fullmakt til prisregulering.

Når det er nødvendig for å fremme en samfunns-
messig forsvarlig prisutvikling, kan Kongen fastsette:

1. vedtak om maksimalpriser, minstepriser, prisstopp, prisberegninger, rabatter, maksimalavanser, leverings- og betalingsvilkår og andre bestemmelser om priser, fortjenester og forretningsvilkår, eller
2. vedtak om meldeplikt for endring av størrelser i nr. 1.

Kongen skal gi melding til Stortinget om særlig viktige reguleringer som vedtas etter første ledd.

§ 2. Urimelige priser og forretningsvilkår.

Det er forbudt å ta, kreve eller avtale priser som er urimelige. Heller ikke må det kreves, avtales eller opprettholdes forretningsvilkår som virker urimelig overfor den annen part eller som åpenbart er i strid med allmenne interesser.

Med pris menes i denne lov vederlag av enhver art, uten hensyn til om det ellers brukes andre betegnelser som godtgjørelse, salær, honorar, frakt, takst, leieavgift eller liknende.»

Når kostnaden for produksjon av strøm er på 10–15 øre per kWt, er det åpenbart at det er sterkt urimelig å kreve en pris som er flere hundre ganger større enn produksjonskostnaden, og at det således er grunnlag for å anvende loven som nevnt over.

Strøm er en helt nødvendig basisvare for alle i dette landet. En strømpris som ligger langt over kostpris og over natten gir alle norske husholdninger og næringslivet mange tusen kroner i ekstrakostnader, først og fremst på grunn av at politikerne i Europa har ødelagt kraftmarkedet med en uklok energi- og klimapolitikk, er i aller høyeste grad urimelig. Når tilbudet av strøm rases ved å stenge kullkraftverk og kjernekraftverk, blir det høye priser når sol- og vindkraftverk ikke produserer strøm som følge av skyer og at det er vindstille.

Vanlige folk trenger nå en trygghet for at de kan klare seg økonomisk gjennom vinteren. Foreløpig ser det også ut til at regjeringen nedprioriterer støtte til industri og næringsliv, noe som kan få dramatiske konsekvenser for bønder, gartnerier og for kraftkrevende industri over hele landet. På kort sikt er det lite å gjøre med selve kraftsystemet. Landets naturgitte ressurser, som tilgang på billig og grønn vannkraft, bør likevel komme folk og næringsliv til gode. Innbyggerne trenger en enkel modell og en støtteordning som monner. Regjeringens modell, som rabatteres noe gjennom en komplisert brøk og trekkes fra på en annen faktura enn selve strømfakturaen, resulterer for de fleste i en skyhøy strømgning og er ikke hverken lettfattelig eller forutsigbar.

Forslagsstillerne vil derfor nå benytte pristiltaksloven ved å innføre en makspris på 0,50 øre pr. kWt for strøm i Norge. Dette er høyere enn snittprisen de siste årene, det er dog en pris som de fleste husholdninger og næringslivet vil kunne leve med.

Under vises et eksempel på hvordan dette forslaget vil kunne slå ut for den enkelte forbruker dersom strømprisen har kommet helt opp mot 5–6 kr pr. kWt.

Strømpris beregnet ved et forbruk på 20 000 kWt

Spotpris	Regjeringens forslag 80 pst.	
	over 70 øre	Makspris
0,33 kr	11 202 kr	11 202 kr
0,5 kr	15 452 kr	15 452 kr
2 kr	26 952 kr	15 452 kr
5 kr	41 452 kr	15 452 kr

Rimelig kraft må fortsatt være et fortrinn for det norske folk og næringsliv. Dette er svært viktig i et land som har bygget opp et system hvor strøm er en forutsetning, hvor avstandene er store og temperaturene særlig i vinterhalvåret gjør det nødvendig med oppvarming av bolig og lokaler, og hvor strøm er den viktigste oppvarmingskilden.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen innføre en makspris for strøm på 0,50 kr pr. kWt ekskl. mva. Dette gjøres gjeldende for alle, både husholdninger og næringsliv.
2. Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget med forslag om de nødvendige tiltak for å sikre norske forbrukere og bedrifter stabil tilgang på strøm til de priser som har vært vanlige i Norge, altså langt lavere enn de som har vært vanlige i mange andre europeiske land.

11. januar 2022

Marius Arion Nilsen

Frank Edvard Sve